

RS AU § 148   Avvikelse vilotidsregler

Ärendenummer: RS 2024/1502

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen beslutar att godkänna att planering av ordinarie arbetstid och jourpass kan överstiga 20 timmar för personliga assistenter som tjänstgör enligt Allmänna bestämmelser och Bilaga J för att säkerställa enskild brukares rättigheter och friheter som följer av lag. Den sammanlagda arbetstiden får som högst uppgå till 24 timmar.

Sammanfattning

Nya bestämmelser om dygnsvila som införts i Allmänna Bestämmelser AB gäller även för Bilaga J från 2024-02-01. I Allmänna bestämmelser (AB) anges att arbetstagaren har rätt till minst 11 timmars dygnsvila under varje period om 24 timmar samt under vilka förutsättningar det är möjligt att göra undantag från reglerna om dygnsvila, både vad avser planerad arbetstidsförläggning och vid oförutsedd händelse. Vidare anges att den sammanlagda arbetstiden vid planerad förläggning av arbete i kombination med jour får uppgå till högst 20 timmar enligt Bilaga J. För medarbetare som tjänstgör enligt Bilaga J gäller att arbetstid och jour i kombination i vissa fall kan utökas till som längst 24 timmar i ett sträck genom särskilt beslut av arbetsgivaren. Beslut kan fattas för maximalt ett kalenderår i taget. Dispens behöver då inte sökas men arbetsgivaren ska förhandla sitt förslag med berörd arbetstagarorganisation enligt MBL. Efter avslutad förhandling fattas beslut av arbetsgivarens högsta ledning. Beslutet ska sedan anmälas till centrala parter arbetsstidsnämnd innan det kan börja tillämpas.

I Bilaga J har anpassningar gjorts för att brukares rättigheter till ett självständigt liv inte ska inskränkas samtidigt som en avvägning gjorts till skyddet för arbetstagares hälsa. I bilagan framgår det att vid planering av ordinarie arbetstid och jourpass kan 20 timmar överstigas om det är nödvändigt för att säkerställa den enskildes rättigheter och friheter som följer av lag.

Enligt Region Gotlands uppdrag och kvalitetskrav ska insats enligt LSS vara individuellt utformad utifrån den enskildes behov och önskemål och den enskilde ska ha möjlighet till inflytande över vem som utför insatsen. Enligt prop. 1992/93:159 s.174 så "bör den enskilde ha ett avgörande eller mycket stort inflytande på vem som anställs som assistent.". Av Prop. 1992/93:159 s.44 framgår det att "målet för insatserna enligt den nya lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) skall vara att främja människors jämlikhet i levnadsvillkoren och fulla delaktighet i samhällslivet. Verksamheten skall enligt lagen vara grundad på respekt för den enskildes självbestämmande och integritet." Och "ett avgörande beslut är att – som jag senare föreslår – förändra de offentliga regelsystemen, så att människor med mycket grava

funktionshinder får rätt att själva välja personlig assistent. Den som har behov av ständig hjälp – med påklädning och hygien, med kommunikation och vård – måste få denna rätt."

Beslut om insats enligt LSS har fattats under maj för en enskild brukare och ska verkställas inom tre månader. Med utgångspunkt i brukarens egna önskemål utifrån de rättigheter och friheter som följer av lag är det inte möjligt att verkställa beslutet om beviljad insats med planerad förläggning av arbete i kombination med jour som högst får uppgå till 20 timmar. Därför är det nödvändigt att ordinarie arbetstid och jourpass kan överstiga 20 timmar upp till som mest 24 timmar vid planerad förläggning av arbetstiden för de personliga assistenter som arbetar hos den enskilda brukaren. Beslut kan fattas för maximalt ett kalenderår i taget och då till och med 2024-12-31.

Bedömning

Bedömningen är att avvikelse om att kunna planera ordinarie arbetstid och jourpass som överstiger 20 timmar där antalet timmar som högst får uppgå till 24 timmar är nödvändig för att kunna verkställa beslut hos enskild brukare.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Förhandlingsprotokoll MBL §11 2024-05-30
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-05-27